

Щоденник жінки Мавки

Дара Корній

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

© Видавничий дім «Фабула». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Я — Мавка!

Я душа мами верби. Її кров та її серце. Чи житиме моя матуся, коли я її залишу? Ніколи про це не запитувала, та впевнена, що житиме, бо навіть вона знає, що рано чи пізно я назавжди від неї піду. Не на одну ніч чи на день, щоб побавитися зі своїми сестрицями. А назавжди. З Мавками таке трапляється. Але мама верба це переживе, вона стане прихистком для іншого юного серця і буде довгими зимовими ночами розповідати добрі казки, колихати на своїх руках-вітях.

Я — Мавка. У мене зелені очі та довге темне волосся. Я не схожа на жодну зі своїх посестер. Бо вони всі блакитнооокі білявки чи синьооокі русявки. Я — інша, бо народилася в найтемнішу та найдовшу в році ніч. Душа юної дівчини, яка вміла любити, та не змогла втримати ту любов, заблукала в нашому лісі, втомлена, заснула посеред галявини і... Тоді народилася Я. Мама верба каже, що мої очі при народженні були наче аметисти, та коли настала весна — вони враз змінили барву.

Весна! Я люблю весну. Вона ніжна та лагідна. То вона подарувала мені своєї смарагдової барви, і мої очі змінили колір...

Я — Мавка.

Дитина природи. Я люблю, як вітер небом потішно жене до небесного водопою хмари-коні. Я люблю роздивлятися, як сонечко ясне своїми ніжними пальцями заплітає щоранку пишні коси днині, а на ніч розплітає їх, вкладаючи днину спати на шовковисті багрянні перини. Люблю батечка-місяця і його милі танці у високості, танці з зірками та поміж зірок. То незбагненно — засинати під хори цих небесних створінь. Я люблю квіти, бо вони такі вигадливі розповідальники. Люблю птаство, крилатих вісників добрих та справедливих новин. Люблю звірів у лісі, бо кожен із них має свою історію — дивну та завжди цікаву. Люблю трави — оті смарагдово-шовкові, які вчать мене дорожити життям. Люблю

ранкову росу, яка запалюється вранці від сонця барвистою веселкою. Люблю небесні та лісові хори. О, світоньку мій великий, я так тебе люблю!

Я — Мавка.

Кажуть люди, що я не маю душі. Та хіба то правда? Я вмію любити, а чи вмієте любити ви? Мати фізичне тіло — ще не означає мати душу...

Я — Мавка. Я люблю, я просто люблю. І я люблю його. Боюся і люблю. Свого Чугайстра. Чоловіка, що так п'яно та солодко грає на сопілці. Він — Чугайстер, лісовий чоловік, убивця мавок. Тільки-но народилася, як мама верба розповіла мені про Чугайстрів, лихих убивць, які блукають лісами в пошуках мавок для того, щоб порішити їх. «Чому вони вбивають нас?» — запитувала спантеличено я. Мама сумно гойдала віттям. Чи вона знає? А чому сонце сходить, ніч надходить? Така природа певних речей, які не потребують пояснень. «Остерігайся Чугайстра, дочко, і хай би як він п'яно звав тебе, зачаровував музикою та медовими речами — не вір. То — омана! Чугайстри не вміють любити!»

Чугайстри приходять щоночі. Усідаються на галявині, виймають свої сопілки і грають. Ох, як вони грають — душу з тіла виймають... І не одна з нас піддалася чару тої музики, вийшла зі сховку, покинувши маму назавжди... А красень Чугайстер, вбраний у білу чугу, зазирає блакитними оченятами в душу Мавці, брав за руку і вів за собою. І Мавка йшла, йшла, щоб не повернутися. А вранці вітер приносив на своїх крилах сумну пісню — останню вістку від неї.

У кожної Мавки свій Чугайстер. Коли явився мій, я його відчула, він ще не почав грати, та я вже знала — то за мною. Бо я — його Мавка, а він — мій Чугайстер...

Він дуже довго приходив. Бо я була доброю чемною донькою своєї мами верби. Я завчила її урок, запам'ятала його. О, як мені

хотілося вийти йому назустріч першої ж ночі, станцювати в місячному сяйві, та... Я не виходила. Бо я — Мавка, а він — убивця Чугайстер. І я, завмираючи, слухала палку музику його сопілки, і серце моє плакало та тужило, сміялося та раділо. А ще... воно вперше та востаннє кохало. Кохало мого Чугайстра. І одної літньої ночі я не втрималася: хай я помру, хай він мене зжере, як подекують злі язики, зжере чи втопить, але це буде після. А зараз я йду слідком за музикою. Адже я — його Мавка.

Ця ніч була незвичайна. Вона засвітила для нас вогні-світлячки, місяць проклав зоряну стежку. Мій Чугайстер грав, і співала моя душа, піднімаючись у піднебесся, співала так, що від розімлилості росою вмивалася земля та лагідно дрижала тиша. І я не втрималася. Поцілувала свою матусю і випурхнула на волю. До нього, в обійми музики, в його міцні обійми. І він ніс мене на руках, пригортав ніжно до себе. Зазирала я в його очі: там стільки неба розлито, неба та тепла.

Він пестив мої перса, цілував очі, уста, кожен вигин тіла, кожную ямку на ньому, пальці рук, пальці ніг... І я ставала під його руками рікою, стікала додолу живою водою, гойдалася в небі зіркою першою, падала вниз зорепадом, щоб воскреснути...

То була незбагненно щедра ніч... Яка закінчувалася. Світанок підкрадався до нас, наче злодій. Роса впала на моє волосся та на його руки. Роса вмила мої очі та його уста. Він узяв до рук сопілку калинову та заграв, заграв для мене... Палко та нестримно, наче востаннє...

Я стояла над прірвою, над бистрою рікою. Черемош бурхливо ніс свої води. Я стояла на кручі й дивилася вниз, я слухала душу мого Чугайстра, голос калинової сопілки. Я була щаслива! Я наспівувала, ставала небом, зорями, хмарами, вітром... і мені враз захотілося стати птахою і від кохання злетіти в небо. Перший сонячний промінь ніжно ковзнув по горі. Легкий докір був у тому

вітанні. Вітер заचाївся у вітті столітніх смерек. Він чекав, бо він поштар, що приносить від мавок погані вісті. Та я не зважала, бо мій Чугайстер грав, а в мені росли та міцніли крила. О, як вабить це бездонне небо вгорі, як зве це безконечне небо вниз. Я — Мавка, яка кохає, і чи потрібні кохання крила? Хочеш літати — лети, і я...

Прокинулася...

Мені часто сниться цей сон. І я знаю тепер, хто він — мій Чугайстер. Я можу назвати вам його ім'я, прізвище, місце праці та домашню адресу. О, я щоразу прокидаюся тоді, коли, відриваючись від землі, останньої миті озирнувшись, замість закоханих очей Чугайстра натикаюся на очі вбивці, очі звіра, лихі, бездушні, холодні, крижані... Там немає неба, там захована зима — холодна, відчайдушно бездушна.

І я, я сполохано падаю. Не знаю тільки — в небо чи в провалля, бо...

Я — Мавка...

І це моя історія.

Мій сон став реальністю.

Розділ І. ЧУЖЕ НЕБО

1. Несправжнє

Що відбувається, коли настає кінець світу? Світу, створеного ним і тобою для щастя. Світу, виплеканого любов'ю, добрими намірами, наснагою, бажаннями, прагненнями, сподіваннями. І той світ враз починає валитися.

Небо над головою, яке ти вважала майже ідеально блакитним, дрібно поцятковане правильної форми хмарками (звісно, як же ж без них), чомусь перетворюється на кусень пластику. І той пластик, як з'ясується згодом, доволі грубо замальований брудною фарбою. І сонце, оте найсправніше, найлагідніше, зовсім не сонце, а лише жарівка, навіть не стовольтова. Воно мляво мерехтить від перепаду

напруги в мережі і от-от згасне. А смарагдова трава під ногами? Ох-ох, жінко! То зовсім не трава. Нахилися, торкнися рукою. Усе несправжнє, груба робота: нитки зеленого кольору наклеєні на чорний картон. Чорний картон замість справжньої землі. І так з усім, до чого торкаються твої руки, твої очі, уста...

Твої рожеві окуляри падають і розбиваються. О, ти б ніколи не наважилася їх зняти, якби знала, що буде потім. Дурепро, навіщо ти зняла окуляри? Мабуть, краще померти, аніж прийняти таку правду. Але ти жива.

ЖИВА!

І вся правда, гірка, солодка, масна, глевка, потворна, потороча, тепер перед тобою... Коли з личин найближчих людей спадають маски, під ними з'являється вона.

Можна зробити надзусилля та відвести очі від того видива. Але ти не відвертаєшся. Спочатку знічено дивишся на розбиті скельця під ногами. А далі вже впевнено топчешся по них. Це щоб не було спокуси склеїти та насунути знову на очі.

Бо ти, чи не вперше, хочеш чути тільки правду. Не порожні виправдання, не притягнуті за вуха пояснення, а правду. Що ж, сама напросилася. Отримуєш укупі з нею й присуд. Його кинуте тобі в спину збайдужілим голосом. Навіть не очі в очі, а отак — грубо і похапцем. Так чинять лишень боягузи. Ти згодом це зрозумієш та приймеш, а поки, після почутого, маєш гіркий пелех образи в серці та біль непоправної втрати, яка зараз станеться.

Слова болять. Прицвяхують до власної Голгофи, розчавлюють, перетворюють душу на місиво:

— Подивися на себе, Магдо. На кого ти схожа? Занедбана, занехаяна домогосподарка. Ти — жалюгідна тінь тої жінки, в яку я колись закохався. Не смій мене соромити та щось там патякати про мораль. До чого тут вірність, клятва біля вівтаря, спільні діти, приплела ще й заповіді Божі. Це просто традиції, умовності, які не

мають жодної вартості і які ні до чого не зобов'язують. Хто у сучасному світі на таке звертає увагу? Покажи хоч одного ідіота. Навіть монахи в монастирях давно перетворили віру на продукт, яким можна і треба торгувати. Бляха, яке в сраці кохання на все життя? Яка ти дуринда! Люди вже давно живуть не за заповідями Божими і постійно брешуть — ближньому, Богу, а найбільше — собі. Що тобі не подобається? Те, що в мене є коханка? Не заперечую. Ти спитала — я відповідаю чесно. Ліпше б не питала. Бо з твоїм ставленням до світу краще залишатися сліпим, глухим та німим. Хочеш знати, чому Тонічка? Тому що вона ліпша від тебе: молодша, красивіша, успішніша, вона... Вона — це і гроші, і спільний бізнес. Вона — це можливість побачити світ. А що я бачив з тобою? Борщі, вареники, сопливі діти, якісь твої дурнуваті фантазії про вічну любов та вірність. Кому то все тре, га? Вже цвіллю давно покрилося, бо нічого вічного не буває. Що не так? Ну, сплю я з нею, але ж через не хо сплю й з тобою. Мене на вас двох поки стає. Не кліпай, як пришелепа. Шо-шо ти там патякаєш? Ти так не можеш? Яка прикра несподіванка! А поки не знала — могла ж? Ми з Тонічкою разом уже не перший рік і навіть не другий. Не роби такі великі очі. Виженеш мене з хати? Ой, тримайте мене семеро! Мураха захтіла побороти слона. Може, ще спробуєш укусити?

Вона сиділа в кутку кімнати на підлозі, заплющивши очі та притискаючи до грудей альбом з сімейними фотографіями. Він своїм майже двометровим зростом нависав скелею над нею. Опасиста фігура, запхана в дорогий костюм, лякала жінку. Вона сполохано зажмурилася. Маленькі злі очі на круглому обличчі чоловіка пропікали. Смоляне волосся, дуже коротко стрижене, аж покрилося інеем від холоду, яким віяло від його слів. Кидав ними, бив безжально, жорстоко, влучно. І її світ валився, горів, душив димом. Не було сліз, дим їх забрав, бракувало повітря, вогонь його випив, тому майже не дихала. Вона помирала. Кожною клітинкою

свого тіла відчувала це. Затерпло обличчя, очі заслали сутінки, тіло заціпеніло... Та в когось, очевидно, були інші наміри щодо неї, можливо, в того, хто її береже. Ангел підставив крило, і вона досі дихала... А остання гранітна плита, яка служила колись дахом її світу, чомусь досі не впала на голову, щоб розчавити-знищити. Нарешті спромоглася на слова:

— Але цей, як же так? Тоді це також несправжнє? — простягла йому фотографію, де він, вона, донечки — веселі, щасливі, усміхнені.

Він знехотя взяв знімок, покрутив, криво посміхнувся.

— Чому ж, справжнє. Фотопапір, якісний друк. І тільки. Його можна порвати, спалити... Ет, ти мене не чуєш, чи що? Я ж не відмовляюся ні від тебе, ні від дітей. Усе залишиться, як і було. Точніше майже так, бо зараз ти знаєш правду. Не прикидайся великомученицею. Вдавай, що нічого не сталося, якщо тобі від цього легше. Усі так живуть! Зрозумій, нарешті. Це життя. Мені тебе мало. Я заслуговую на ліпше і на більше. І Тонічка мені це дає. Вона мені відкрила двері у великий світ.

— Великий світ — то великі гроші? Так? — майже простогнала.

— Гроші ніколи не бувають зайвими. Ось ти торочиш про вірність та кохання, а на що готова піти заради мене? Що можеш дати мені, окрім отих твоїх дурнуватих закидонів про мораль, вірність, честь, совість? Змирися, мала!

— Я не мала. Я — жінка, твоя дружина, мати твоїх дітей. Змиритися з чим, скажи? Я так не можу. Це не по-людськи. Любиш її — люби. Але не рви мені серце. Я відпускаю тебе. Збирай речі і йди до неї або...— Відкинула вбік альбом, вхопила його за руки, стараючись упіймати погляд.— Я вмю прощати, любий. І я навіть після щойно почутого готова пробачити тобі. Чуєш? Але ти маєш мені пообіцяти дещо. Пообіцяти, що кинеш її, пообіцяти більше ніколи з нею не бачитися. І я забуду про твою зраду, про ті всі гідкі,

недостойні слова, котрі щойно почула. Обіцяю про це навіть не згадувати. Хіба може бути огиднішою зрада, аніж зрада заради грошей... І все буде, як колись, коли ми були щасливі — ти, я, донечки. Дітям потрібен батько.

Він шарпнувся, вириваючи свої руки. Гидливо поморщився, продовжуючи ховати від неї очі. Наче боявся, що піддається на вмовляння, що стане йому совісно. На колінах перед великим чоловіком стояла маленька жінка. Тендітна, змарніла, ледь жива. Пасма довгого чорного волосся поприлипали до обличчя. Розпач та сум наповнювали великі зелені очі. Була схожа на дрібне зайченя, що завмерло перелякано перед голодним вовком.

— Відчепися, навіжена. Я й зараз щасливий. До чого тут діти? Я від доньок не відмовляюся. І що це ти верзеш про гроші? Придумала ж таке! Я кохаю Тоню. Бо вона Справжня. От, візьмімо тебе. Ти ж зовсім не пристосована до життя. Як вазонка, чесне слово. Ти ж без мене пропадеш. З голодухи здохнеш. У тебе ж нікого, крім мене, нема. Ні роботи, ні кар'єри, ні подруг. Ти й жебракуванням не прогoduєшся. Руки-ноги в тебе ж цілі. Не каліка. Тому такий ніхто й не подасть. Виганяє вона мене. Жалюгіддя зацофане... Тішся, що я такий добрий. Шо, може, скажеш, що вже завтра підеш працювати і сама на дітей заробиш? Професіоналка, блін. У тебе ж ані досвіду, ані зв'язків. Тож, дружинонько, сиди вдома, вари борщі, перевіряй в дітей уроки, дякуй, що я тебе утримую, та не вимахайся.

— Але ж,— почала виправдовуватися. Слова боляче шмагали.— Усе не просто. Я не могла кар'єру зробити. Ти це знаєш. Соломійка у нас хвороблива. А на мені лікарні, довгі дні реабілітації, безкінечні битви з хворобою. І нікого з рідних поруч. Ні мами, ні тата, ні сестри, ні брата. Сама, завжди всюди сама. А ти... Ти... Завжди на роботі.

— Ну, знаєш. Це твій обов'язок — діти. Чи ти хотіла, щоб я по лікарнях валандався, а ти вдома сиділа? Ти ж ні на що путне не

здатна. До всього на лікарню, лікарів та ліки потрібні були бабки. І не малі. А жратва, а ваші лахи? Воно не з неба впало... Усьо. Припини істерику. Злізь з хмари на землю. Бери приклад з Тонічки — ідеал краси, жіночності та розуму.

— Але ж я, я... — вона далі продовжувала виправдовуватися.

Говорила, говорила, говорила, пояснюючи, що вона, звісно, винна, бо запустила себе, але не в усьому. І що готова на зміни в житті, але їй потрібна, хоча б моральна, його підтримка. Та враз вмовкла, коли вдарилася своїми пориваннями об його крижаний сміх.

— Тьху, та припини вже цей театр,— він сміявся тихо та знущально.— Ти жалюгідна і потворна. Ти маєш дякувати мені, бо я приймаю тебе й такою. І досі пропоную повноцінну родину. Змиряся. Ой, та ти мене не чуєш? Тоді зараз тобі це наочно покажу,— він схопив її за руку та поволік до дзеркала.

Вона знічено тупцяла слідком, утупивши в підлогу очі. Він узяв її за підборіддя, підняв його вгору, наказав:

— Дивися.

Дивилася. Очі — повні сліз, болю, розпачу. Синці під очима, розпухлі повіки, пасма брудного від сліз та поту волосся поприлипали до щік.

Він вийняв із внутрішньої кишені піджака знімок. Приклав до дзеркала — навпроти її очей. З фото дивилася красива усміхнена молода жінка. Чорні очі, доглянута зачіска.

— Порівняй.

Остання гранітна плита її світу обвалилася.

— Ти — ніхто і ніколи ніким не станеш, дорогенька. Нема в тобі ані вогню, ані куражу. А Вона... Вона — все, вона — це мрія кожного справжнього чоловіка. Багата, розумна, красива, талановита, весела, компанійська. Хто ти така в порівнянні з нею? Бридке каченя. Навіть не гидке... Ах-ах! Як у твоїй улюбленій

приказці, дороженька: народжений повзати — літати не зможе. Не будь дурною, змиряйся. Я тебе поки не лишаю через дочок, мушу терпіти... Навіть не так: поки ти будеш потрібна дітям — терпітиму. Зрозуміла?

Стояла. Він відійшов убік, заховавши світлину коханки до кишені. Був упевненим та задоволеним собою. Думав, що буде важче. Розмірковував, що, може, цього разу його сіра мишка хоч чимось його здивує — криком там, битим посудом. Ні риба, ні м'ясо — про таких кажуть. Але ж вона не була такою, коли одружувалися? Чи була? Просто закоханий молодий телепень цього не бачив чи, може, інші дівчата в порівнянні з нею здавалися ще гіршими? Та хоч би там як, зараз перед ним жалюгідне непорозуміння, яке хоче, щоб він її любив. А він навіть жаліти не може.

Жінка стояла біля дзеркала, продовжуючи витріщатися на те місце, де щойно була фотографія красивої та щасливої панянки, яка мала майже все й зараз, здається, отримувала для повного комфорту і справді все. Колись вона добровільно впустила цю панянку в їхнє життя. Яка банальність. Дружина повертається додому несподівано на день раніше та застає коханців у ліжку. Ага, як у пласкому анекдоті. Поперхнулася відчаєм. Слова «Ти — ніхто, ти — ніхто, ти — ніхто» гупали в голові набатом. Від вхідних дверей квартири почувся його голос:

— У мене справи. Буду пізно. Витри сльози-соплі та

йди вмийся. Добре, що дочок поки вдома немає, бо зараз ти будь-кого можеш налякати. На відьму з жахликів схожа.

Грюкнули двері, а вона продовжувала стояти — розчавлена, прибита, але чомусь досі жива. Підійшла до вікна. Глянула згори вниз. П'ятий поверх... Краса. Подвір'я та світ мов на долоні. Не надто високо, щоб голова закрутилася, і не надто низько, щоб перечіпатися через чужі погляди. На вулиці ходили люди, їздили

автівки, галасували діти. Притиснула руку до грудей. Несподівано зрозуміла, що серце досі б'ється. Жива? Жива. І тоді її почало наповнювати досі незнане почуття. Вона не опиралася, не мала вже на це сили, бо гірше вже не буде. А невідомість змією обвивала серце. Слова «Ти — ніхто, ти — ніхто, ти — ніхто...» настійливо билися в голові.

Притулилася лобом до холодної шиби. Темна сутність уляглася в ній. Заговорила, щоб перекричати чоловічий голос:

— Я — ніхто? Я — ніхто? Що ж, ти сам напросився, любий. Ми ще подивимося, хто є хто.

Вона не впізнала цього голосу, він належав не їй — різкий, рубаний, без емоцій. Але голос чоловіка, що досі дзеленчав у вухах, враз перелякано вмовк. У голові почало розвиднятися. Вона зазирнула в себе. І вже знала, що далі робитиме. Бо та гранітна плита, що була дахом її старого світу, впавши, її не розчавила, навпаки — звільнила.

Він повернувся пізно, напевне, від коханки. У коридорчику, спільному з сусідами, перечепився об свої валізи та наглухо замкнені двері. Гамселив, верещав, мов скажений, обзивав її лайливими словами. Вона не відчиняла, а своїм ключем він не міг відкрити. Ця біснувата сучка поміняла замок! Такого він уже точно не чекав.

Жінка стояла за дверима, притулившись до них спиною, відчуваючи всім тілом їх вібрацію. Ті удари їй не шкодили, навпаки, додавали рішучості та впевненості, якийсь німий азарт переповнював її єство. Згодом прийде розуміння: вони щойно розпочали війну, у якій переможців не буде. Та зараз це її найменше хвилювало. Бентежило інше. Вона видирала його зі свого серця — того, хто вже встиг стати його частиною. А це боліло. Це дуже боліло. Донечки перелякано зачинилися в дитячій. Вона, як могла, їм усе пояснила. Вони не перечили, звикли завжди в усьому

довіряти мамі, і це додавало рішучості.

За вхідними дверима враз вщухли крики та образи. То повернувся з роботи сусід, зав'язалася між чоловіками розмова. Сусід став щось розтовкмачувати неголосно, заспокоювати. Вона не прислухалася, бо могла зараз чути тільки своє серце та його біль. Сусід кинув ще кілька слів, хряпнули двері його помешкання, і все стихло. Хвилини зо дві стояла тиша. А тоді її коханий, надто голосно, щоб вона добре розчула, пригрозив: «Ну що ж, сучко! Не хочеш по-доброму, дітей тобі не шкода? Тоді я викликаю поліцію».

«Ну й що,— подумалося їй.— Спробуй!» І тоді вона сама її викликала...

Щоденник Мавки

Це щоденник Мавки. Душі занапащеної, душі загубленої, душі невмирущої.

Щоденник Мавки, присвячений Тобі. Так, ти ніколи його не читатимеш, бо хіба можна без дозволу читати чужі щоденники? Зате бачитимеш дивні сни. Спатимеш у своєму ліжку й уві сні буду я: весела й сумна. Сидітиму навпроти, зазиратиму в очі та розповідатиму історії. Тихо, тужливо, ніжно. Лесина Мавка теж розповідала своєму Лукашу історії. Ні-ні, він насправді не замерз під березою, він просто став іншим: землею, водою, деревами, небом, журбою. І закохана Мавка зазирала в його очі вранішньою росою, пестила сонячними пальчиками повіки, місячним промінням чоло, збираючи по краплі слова в речення, заплітаючи їх у мелодіку вітру, снігу, завії, дощу... А може... Може, то була інша Мавка? Інший Лукаш слухав голос кохання, і від того народжувалася нова історія. Історія для двох. Бо для кохання, як і для щастя, потрібні Двоє. То не я придумала. Ні. Так каже моя мама.

Знаєш, серденько, нам варто з тобою почати писати власну Історію. Не схожу на жодну з тих, що ти досі чув, що я досі знала.

Ой, та історія! Її початок я тримаю у своїх руках. Не віриш? Байдуже, та вона вже майже народилася. Її початок сьогодні посеред ночі приніс північний вітер, і вона повисла он на тій гілці вишні, що так перелякано стукає у твоє вікно. Що? Ні-ні, це не місяць зачепився за гілку, це писана торба з історіями, яка за розмірами нагадує місяць уповні. Я її зніму зараз з гілки, відкрию та, може, віднайду посеред інших нашу.

Їх так багато в тій торбі. І щоб відшукати потрібну, слід добряче потрудитися. Перебираючи одну за одною різні, повчальні й чужі. І я буду їх Тобі розповідати. Старанно та чемно, щоб душа не боліла, щоб не плакала й не тужила. За чим? А хто його знає. Душа — річ дивна, не завше послуговується логікою розуму. Одне я знаю напевне — ти чомусь досі мене не знайшов і я чомусь усе ніяк не віднайдуся. Та переконана, любий, коли остання історія з торби писаної буде розказана, ти знайдешся та знайдуся я. І тоді зберу до купи всі скалки свого розбитого серця, ти стулиш його своїми долонями — і ми впізнаємо одне одного. Мавка і Той, Хто Вміє Любити По-Справжньому.

Не Чугайстер.

Історія перша Про долю, яку конем не об'їдеш

Кажуть, що долю свою конем не об'їдеш. Правду кажуть. А от домовитися з нею можна. Чи, принаймні, спробувати. Ось тобі історія найперша, історія невигаdana. Чому невигаdana? Бо все вже колись відбувалося, а якщо і не відбувалося, то обов'язково відбудеться, коли воно Долею визначене...

Жила собі на світі білому молода вдовичка з сином. Жили — не тужили. Прикростей людям не робили, працею щоденною заробляли на хліб насущний. Вдовою стала жінка рано. Ще й не знала про те, що дитя в собі носить, коли трапилося лихо. Було літо і була гроза. Так гримало й блискало, що, здавалося, весь світ

перетворився на божевільну свічку, яка не лишень горіла, а й боляче билася іскрами. Сполоханий грозою кінь поніс чоловіка на собі. Не витримався той, впав з коня та розбився. По-справжньому кохала жінка свого чоловіка, й іншого ані у своє життя, ані у своє ліжко прийняти так і не змогла. Уже й звикла до свого самотнього животіння. Та й, зрештою, не таким і самотнім воно здавалося. Синочок, навіть з вигляду, так нагадував коханого.

Йшов час. І коли малому мало сповнитися одинадцять літ, зачали жінку мучити недобрі сни. Начебто приходить до неї в гості сама Доля та вимагає віддати те, що по праву належить їй. Віддати сина, якого начебто рід жінки заборгував Долі.

(О, звісно, просто так у світі білому нічого не відбувається, особливо в історіях, що переповідають Мавки.)

Згадала удовичка стару небилицю, яка передавалася з вуст в уста в родині. Говорили, що колись її прапрапрадід, тоді найбільшій у селі чоловік, не витримав лихого злидарства та й пішов на відчайдушний крок. Ні-ні, не продавав він душу дідьку, хитрий був чолов'яга, вирішив перемудрити саму Долю. Прийшов до неї, чи то, точніше сказати, прикликав її до себе. Авжеж, не дивуєшся, бо Долю можна прикликати, якщо знаєш спосіб. Він знав. Тож попросив чоловік у Долі щедрого, не злиденного, безбідного життя. Бо ж скільки можна — і дід був злидарем, і батько, і діти його будуть... Хтось рід колись тими злиднями прокляв, і що не робили, і як відчайдушно не працювали жінки й чоловіки родини — все прахом. Прокляття і не збиралося відступати. Але ніколи ніщо просто так не дається. І запитала Доля чоловіка, що вона з того матиме. Який для неї зиск прокляття знімати? О, хитрим був чоловік, дарма що бідний. Багатий на злидні, але й на розум багатий. І пообіцяв Долі на відкуп живу одинадцятирічну душу, яка народжена буде від мертвого, тобто рідну кров свою. На диво швидко Доля погодилася, хоча обіцянка на правду здавалася геть

дивакуватою. Але Доля на те і Доля, щоб бачити те, що заховано і від очей, і від бажань, і від сподівань наших. Обіцянку скріпили кров'ю, свідками стали місяць уповні, зірки в небі, вольний вітер та пані Смерть.

Що тут скажеш? Чоловік був упевнений, що чинить правильно: бо хіба можна від мертвого народити? А, бач, ніколи не знаєш напевне, як воно поверне.

У сні до жінки все частіше приходила Доля та нагадувала про виконання обіцянки. Що мала робити вдовичка? Незабаром її синочку виповниться одинадцять і за ним прийдуть — чи то Доля, чи то сама Смерть. Та чим завинила дитина? Чому саме її син? Ох, як вона боялася і чекала того одинадцятого синового дня народження. А синок вдався нівроку — просто золото: синьоокий, білявий, говорив, наче перлами сипав. Не на його вік мудра дитина. А ще синочок удовин любив малювати. Намалює голуба на білій стіні хати, то той як справжній, аж здається, що от-от махне крильцями та полетить. І до роботи беручий. І стіл сам змайструвати може, і ворота полагодити.

Та хіба свою Долю конем об'їдеш?

Хіба об'їдеш? Хоча можна спробувати.

Впала на землю ніч. Синочок уже давно спав. А вдовичка не вкладався, бо чекала на кликану гостю до себе в хату. Бо вона також вміла прикликати Долю. Прикликала. І та обіцялася прийти і таки обіцянку стримала.

Постукала Доля в сінешні двері. Її впустили, запросили заходити. Зайшла. Стояла в порозі — висока, ставна, сумно посміхалася майже прозорими очима, перебираючи в руках довгу хустину, геть усю в'язану-перев'язану вузликами. Хустина мерехтіла в її руках червоними маками та синіми волошками. Вузлики теж мали барви. Чорна нитка, червона нитка, біла, жовта, рожева, синя.

• • •

Далі — у повній книжці «Щоденник жінки Мавки».
nashaknyga.com.ua